

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 09.10.1997, sp. zn. 2 Tzn 84/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.TZN.84.1997.1

Číslo: 21/1998

Právní věta:

I když soud upustí od uložení souhrnného trestu (§ 37 tr. zák.), musí dobu, kterou pachatel v tomto řízení strávil ve vazbě, započítat do trestu uloženého dřívějším rozsudkem (§ 38 odst. 1 tr. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 09.10.1997

Spisová značka: 2 Tzn 84/97

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Započítání vazby

Předpisy: 140/1961 Sb. § 37 a § 38 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zrušil k stížnosti pro porušení zákona usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 1. 1997 sp. zn. 10 To 616/96. Dále zrušil usnesení Okresního soudu v Semilech ze dne 3. 12. 1996 sp. zn. 2 T 8/95 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Semilech ze dne 14. 5. 1996 sp. zn. 2 T 8/95, který nabyl právní moci téhož dne, byl obviněný R. P. uznán vinným trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 3 tr. zák. a pokusem trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 2 písm. b) tr. zák. Podle § 37 tr. zák. bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu, a to k rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 1. 1995 sp. zn. 3 T 29/94, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 1995 sp. zn. 9 To 47/95. Dále byl obviněný R. P. podle § 226 písm. a) tr. ř. zproštěn obžaloby pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák.

Usnesením Okresního soudu v Semilech ze dne 3. 12. 1996 sp. zn. 2 T 8/95 byla podle § 334 odst. 1 tr. ř. s odvoláním na § 38 odst. 1 tr. zák. zamítnuta žádost obviněného R. P. o započítání doby strávené ve vazbě v trestní věci vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 2 T 8/95 do trestu uloženého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 1. 1995 sp. zn. 3 T 29/94.

Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 1. 1997 sp. zn. 10 To 616/96 byla podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta stížnost obviněného R. P. proti usnesení Okresního soudu v Semilech ze dne 3. 12. 1996 sp. zn. 2 T 8/95.

Proti výše uvedenému usnesení Krajského soudu v Hradci Králové podala ministryně spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného R. P. Vytkla v ní porušení zákona v ustanoveních § 147 odst. 1, § 148 odst. 1 písm. c) a § 149 odst. 1 tr. ř., ve vztahu k ustanovení § 38 odst. 1 tr. zák., s odůvodněním, že při nezapočítání vazby do trestu uloženého dřívějším rozsudkem rozhodl Okresní soud v Semilech v neprospěch obviněného, protože vedle trestu odnětí svobody v trvání tří let, který soud prvního stupně považoval za dostatečný a upustil od uložení souhrnného trestu, nevzal v úvahu omezení svobody obviněného o 22 měsíců a 11 dnů, což je délka vazby v trestním řízení vedeném u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 2 T 8/95. Závěrem stížnosti pro porušení zákona ministryně spravedlnosti České republiky navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením Krajského soudu v Hradci Králové byl porušen zákon v uvedeném směru v neprospěch obviněného R. P., aby toto usnesení podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. z podnětu této stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného rozhodnutí, jakož i správnost řízení, které mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Podle § 35 odst. 1 tr. zák., odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný.

Podle § 35 odst. 2 tr. zák. soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložení souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším.

Podle § 37 tr. zák. soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 tr. zák. nebo od uložení dalšího trestu podle § 36 tr. zák., má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

Podle § 38 odst. 1 tr. zák., jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

Citovanými zákonnými ustanoveními se Okresní soud v Semilech ani Krajský soud v Hradci Králové ve výše uvedených rozhodnutích neřídily, když byla zamítnuta žádost obviněného R. P. o započítání doby strávené ve vazbě v trestní věci vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 2 T 8/95 do trestu uloženého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 1. 1995 sp. zn. 3 T 29/94 s odůvodněním, že vazbu lze započítat pouze do souhrnného trestu uloženého v řízení, ve kterém byl odsouzený ve vazbě, přičemž v posuzovaném případě bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu a odsouzený požaduje započtení vazby do trestu, který mu byl uložen v jiném řízení, než ve kterém byl ve vazbě.

Tento právní názor Okresního soudu v Semilech a Krajského soudu v Hradci Králové je chybný, neboť v souladu s ustanovením § 38 odst. 1 tr. zák. se proti obviněnému R. P. vedlo trestní řízení u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 2 T 8/95 vazebně a došlo v tomto řízení k jeho odsouzení.

Obviněný byl pravomocně uznán vinným ze spáchání trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 3 tr. zák. a pokusu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 2 písm. b) tr. zák. Okresní soud v Semilech sice podle § 37 tr. zák. upustil od uložení souhrnného trestu, což však neznamená, že obviněnému R. P. za tyto trestné činy nebyl uložen žádný trest, nýbrž to znamená, že Okresní soud v Semilech považoval za dostatečný i za tyto trestné činy trest uložený již citovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 a že tedy zmíněný trest lze považovat za trest uložený i za tyto trestné činy. Nelze ani pominout, že při uložení dalšího nebo souhrnného trestu podle § 37 tr. zák. platí obecné zásady pro výměru trestu (§ 31 tr. zák.). Zejména je nutno zhodnotit stupeň společenské nebezpečnosti projednávané i předchozí trestné činnosti, poměry pachatele a možnost jeho nápravy, a to i se zřetelem k tomu, jak dosavadní výkon trestu uloženého dřívějším rozsudkem plní svůj účel (srov. č. 37/1971 Sb. rozh. tr.). Jedná se tudíž o totéž řízení ve smyslu ustanovení § 38 odst. 1 tr. zák., a to i proto, že při ukládání souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 tr. zák. je obviněný ve stejném postavení jako při ukládání úhrnného trestu podle § 35 odst. 1 tr. zák., kdy se jedná zcela nepochybně o totéž řízení. I samo ustanovení § 38 odst. 1 tr. zák. za totéž řízení považuje obě řízení při ukládání souhrnného trestu. V neposlední řadě je třeba připomenout i ústavní zásadu rovnosti lidí před zákonem uvedenou v čl. 1 Listiny základních práv a svobod, která by byla porušena při aplikaci shora podaného právního závěru Okresního soudu v Semilech a Krajského soudu v Hradci Králové. Paradoxně v příznivějším postavení před tímž zákonným ustanovením § 38 odst. 1 tr. zák. by byl pachatel společensky nebezpečnější trestné činnosti, kterému by byl uložen souhrnný trest a doba strávená ve vazbě by se mu do uloženého trestu započítala, než pachatel společensky méně nebezpečné trestné činnosti, u něhož by bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu podle § 37 tr. zák. a obdobná doba strávená ve vazbě by se mu do uloženého trestu, který byl považován za dostatečný, nezapočítala.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že Okresní soud v Semilech citovaným rozhodnutím porušil ustanovení § 38 odst. 1 tr. zák., když zamítl žádost obviněného R. P. o započítání doby strávené ve vazbě v trestní věci vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 2 T 8/95 do trestu uloženého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 1. 1995 sp. zn. 3 T 29/94, a Krajský soud v Hradci Králové napadeným usnesením porušil ustanovení § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř., když důvodně podanou stížnost zamítl a řádně nepřezkoumal správnost napadeného usnesení, jakož i řízení předcházející napadenému usnesení.

Nejvyšší soud České republiky tedy shledal stížnost pro porušení zákona zcela důvodnou a podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 1. 1997 sp. zn. 10 To 616/96 byl porušen zákon v ustanoveních § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a v řízení, jež mu předcházelo, v ustanovení § 38 odst. 1 tr. zák., a to v neprospěch obviněného R. P. Dále Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, jakož i usnesení Okresního soudu v Semilech ze dne 3. 12. 1996 sp. zn. 2 T 8/95. Zrušena byla i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 270 odst. 1 tr. ř. bylo příkázáno Okresnímu soudu v Semilech, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.